

Архив

АРХИВ

**АЗƏРБАЙҶАН
Г А Д Ы Н Ы**

№ 8, 1974

Тоғиг МАЪМУД

ОНУН БАХЫШЛАРЫ

Әдәбијат мұәллимим Вил-
гәнис Мәмәдованың әәзі
хәтирәсинә

Онун бахышларынын
гәрибә сәһри варды,
Шимшәи,
фыртнасы,
нәғмәси,
ше'ри варды.
Бахышлар нур сәһарды,
Бахышлар дил аһарды,
Онун бүтүн варығы бахышларда
јашарды.
Бә'әән јаз ким һалим,
Көврәк, сәкит, мұәләјим,
Ордан күнәш баһарды,
Арау шәфәғләрилә долу бир чај
аһарды.
Бә'әән гәзәбләнендә елә ки
пәртләшәриди,
Бахышлары ғылынчтәк, гајатәк
сәртләшәриди,
Ушаг бахышларитәк
бә'әән фаһыр оларды,
Бә'әән әәһми, гудрати
дағдан ағыр оларды.
Нә чығарар,
нә чопар,
нә да гәлбә дәјәриди,
Һәр гәзәбиби сөзунә бахышларда
дәјәриди,
Онун бахышларында елә бир гүввә
варды.

Бирчә дөфә баханда
синиф сәкит оларды,
Әкәр олсајды онун бәјүк кәдәри,
дәриди,
Бу заман бахышлардан думан кими
итәрди!
Әсрләр, күнләр, анлар,—
онун бахышларында,
Бүтүн меридианлар,—
онун бахышларында!
Кәлиб сәһрәкар кими
синифдә дәјанарды,
Мәһрибәи бахышлары
шуа-шуа јанарды.
Нечә-нечә дунанын,
Нечә-нечә дунанын
Ешти, оду, нәфәси,
Сөзү, ше'ри, нәғмәси
Онун бахышларында баһар кими
күләрди.

Дан јери сөкүләрди,
Шәфәғ-шәфәғ шәләлә гәлбләрә
төкүләрди.

Бошаларды,
доларды,
Нечә көрпә үрәклә биркә нәфәс
аларды.

Синифлә бир оларды,
Көрпү иди бахышлар: дүјүлү,
нурлу көрпү,
Ким ки, кечди көрпүдән јени бир
дүјә көрдү.

Инди Јохдур о инсан...
Јохдур нурлу бахышлар,
Гәлбләри һсиндирән шәфәғ долу
бахышлар
Фөгәт о бахышларын сәһри галыр
һәмишә,

Фыртынасы, нәғмәси, ше'ри галыр
һәмишә,
Ундулмаз,
сәһри
бир Јуху олуб галыр,
Бир инам,
бир мәнәбәт,
Бир дүјүлү олуб галыр,
Нуруну ағачлара бәш едән күнәш
кими,
Нуруну Јерә-көјә ногш едән күнәш
кими,
Инсан өзү Јохса да,
бахышлары Јашајыр,
Көздә,
үрәкдә галан
нахышлары Јашајыр!

ВИЧДАН ЭЗАБЫ

Көрәр
вичданлы адам
көрәр өз нәғананын,
Раһат гојмаз бу нәғанан,
Гәлини,
вичдананын,
Геч кәсин көрмәдији
Сәһвә
Јол версә өкәр,
Бу сәһвин учбатындан
Ојаг галар кечәләр,
Архајын,
раһат-раһат
Долана,

нәзә билмәз,
Ону дидән,
ичнидән
Агрыја дөзә билмәз,
Истриаб чөкә-чөкә
О, күндүзлү-кечәли,
Көзәр
гәмли, мұәәдләр
Фикирли, дүшүнчәли!
Ким тутар Јахасындан,
Вәс мүғәсир ким едәр!
Өз ағлы, өз вичданы
Ону мүтәһим едәр!
Фикирлар,
хәјальнда
белә өзәби!
Өз-өзүлө далашар,
Мәрд-мәрданә,
Уз-узә
Гәлби илә данышар,
Бәлли олмаса бә,
Бу нәғансы һеч кимә,
Өз вичданы онүндә
Өзү гуяр мөһкәм!
Ағыр олар
өзүчүн
Сорғусу, һағ-һесабы,
Анчаг
вичданлы адам
Чөкәр
белә өзәби!

СӨДАГӘТ

Бир икид әр
Итирмисән кочч чағында,
Дул галысан
Уч көрпәлө туғағында.
Көз тикмәдән
Вашғансын тәһсинә,
«Кәл, әр кет» дөјәләрин
Сөз дәмәдән
Данлагына, тә'һсинә.
Бу дәрдин
Вурмајырсан чох вахт өзә,
Сән ағырла көзә-көзә,
Јашајырсан дөзә-дөзә!

Вәјутдүгчә мөһләри,
Чокалдүгчә әрди-сәри,
Бир һәсратин дағасында
Уз-узә,
Јашајырсан дөзә-дөзә!
Һирсләнирсән
Зилләндә санә сары,
Кимиләр
Шәһвәт долу бахышлары,
Јад бахышлар бир пај умур,
Сәһнә кизил сузә-сузә,
Бу бахышлар бир ох, инәз,
Јашајырсан дөзә-дөзә!

Исти нәфәс һәсратиндә,
Мәһрибән сәс һәсратиндә
Говурлан да,
Гыльч чөкиб
Тәклиф долу нечә сөзә,
Јашајырсан дөзә-дөзә!

Солса белә
Өз әмручүн чичкәләр,
Сөлдүрмәрсән
Фөгәт көрпә үрәкләри,
Фикирн мөһкәм, фикирн
гәти,
Гору јуб бу сөдагәти
Донур гәлини ода, нәзә,
Илә сәвиннин күләрнини
Хәјальнда дүзә-дүзә,
Јашајырсан дөзә-дөзә!

БАКЫ ТУРИСТ ШӘҺӘРИДИР

Назим БАЈРАМОВ,

Бақы сәјаһәтләр вә екскурсиялар бүросунун
директору.

«Бақы олдугча көзәл шәһәрди! Көрүнүр, ону,
догма дидарыны үрәкдән сөвөн, миляи әй-
нәләра гајра илә јанашан вә әјни заманда му-
әсир шәһәрсалманнын наилјүзәтлериндән бә-
чырылда истифадә едән адамлар учалтмышлар
вә учалдылар. Белә шәһәрлә Јашамаг вә иш-
ләмәк хошдур»

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Вәли, бу доғрудан да беләдир. Виз өз көзәл шәһәри-
мизин сәвир, окуяла фәхр едирин. Әмәк едиларынын әли-
лө салман парк вә хябәбанлар ишпә едилән һүндүр би-
налар, күндүн-күнә кеңишләнип микрокәуәтләр шәһәри-
миз һүсүнү даһа көзәл, даһа фүсункар едур. Бураја кә-
лән һәр кәс бу гәдим вә һәм дә чаһан шәһәр вурдулур. Ма-
ви Хәзәрин гојунда ујудан мейрибән шәһәр онун гәлбин-
дә мөһкәм јер туттур. Бу сөзләри сиз кәлиш көзәл сөзләр
билмәјин. Һәр ил шәһәримизә кәлән миляләрә турист Ба-
кыны көзәлиндән, бурада Јашајан адамларын тоғат-
пәрварлигиндән дөң-дөңә сәһбәт атыр. Көрүн бу Јахин-
ларда шәһәриниңдә олмуш москвалы гонғлар—Шеремет-
јево аэродромунун вә радио заводун ишчиләри Азәрбај-
чандан алдылары төәссурут бардә вә Јазырлар:
«Азәрбајчанда олдуғуыз гыса мүддәтдә бу күнәшли
дијара, онун әмәк адамларына үрәкдән бағландың. Вәлә-
чимизин данышығы тарихи һадисәләр, өфәһәләр, јери
кәләнә сәјәдиди көзәл шә'рләр бирдә Азәрбајчан халы-
нын тарихи, әй'әниси вә сәһти һаттында да төәсвур ојат-
ды. Бақы биз Москва гәдәр догма вә сәвини олду».

Рәј] итабтында белә сөзләрә чох раст көлмәк олар.
Украјнаанын Здоубуловск рајонун колхозчулары, Хабо-
ровскдан, Мурманскдан кәлиш туристләр Азәрбајчана
валәһ олдуларыны Јазырлар.

Бүрөмузун үзәлери чалышылар ким, күнәшли респу-
бликамыза көләнләрин һамысы бурадан јазы кетсинләр.
Гыса мүддәтдә даһа чох шә' көрүб, даһа тәрафлы мө'лу-
мат әлдә едә билсинләр. Ону да дедим ки, республикамыза
көлмәк, онун шәһәрләрини көзән иштейләрини сајы ил-
дән-илә артыр. Гаршылыгылу мугәвиләјә әсәсән инди

бүтүн республикаларымызла әләгә сахлајырыг. Мос-
квядан, Ленинграддан, Киевдән вә Пермдан, Ново-
россијск вә Челябинскдән, Архангелск вә Петровоск-
дан республикамызы көзәмәјә көлнләр. Тәјәрәлдә, гатар
дәјәрә, автобус вә көми илә арамыз олдуат тоғат гәбул еди-
рләр, театрлар апарырыг. Јурдумуз әәннин тарихи ке-
чмишлә, бу негмишини дилсиз шаһидләри олан маргалы
әбидләрлә әәнкидир. Онлара тамаша едән туристләр
халыгмызын инчә зөгү, баһарыг вә усталығы һагда үрәк-
дән көлән көзәл сөзләр дедирләр.

Гонағларымызын истирәһатини даһа Јахшы тәшкил
етмәк үчүн бу ил дәрә јени маршрут ачымышг. Бақыја
кәлән туристләр Јаһана—Бақы—Һачыкынд маршрут илә
кәзир. Хәзәрин мави суларында чимир, Һачыкындын фү-
сункар мөшәләрини сәјр едилләр. Бујдан башга Баны—
Һачыкынд, Бақы—Минкәчевир—Шуша, Бақы—Минкәче-
вич—Зағатала маршрутлары да гонағларымызын чох хо-
шуна кәлир. Вәли, күндүн-күнә көзәләнән, јашыл атлас
дуна бүрунүн пајтахтымыз һәр күн чохлу тоғат гәбул едән
турист шәһәринә мейрилиншидир.
Ону да дедим ки, бүрөмузун иши јалныз шәһәримизә
кәлән гонағлара хидмәт етмәкдән ибарәт дедил. Һәр ил
екскурсияја хидмәтләр кәстәрдиһмиз 850 миң нәфәрин Јары-
лар чоху республикамызын әһалисидир. Онлар маршрут
даршутларда Ватенизинин һәр бир күшәсини кәзирләр,
«Азәрбајчан» гатары илдә бә дөфә һәмјерлиримизин Га-
рә дәннә сәйилинә, дәннә раббәриниң В. И. Ленини ады
илә бағты олан Јерләр, Прибалтика республикаларына,
Орта Асијаја вә Кавказ дағларынын өтәклярини апарыр.

«Воровски» тепловозында Волга бөјүнү көзәк рес-
публикамыздан кәдән туристләрни чох хошуна кәлир. Бу-
ндә башга гатардә республикаларын пајтахтына илдә 690
дәфә тәјәрә групу йла салырыг. «Бақылы» гатары тә-
рихистләримиңи Тбилиси, Нальчик, Кисловодск, Јереван, Па-
рисләримиңи тигорск вә башга шәһәрләр апарыр. Автобусла көзәми
тигорск вә башга шәһәрләр апарыр. Азәрбајчанын илә
хошлалар республикамызын фүсункар кушлары илә
—Һачыкынд, Шуша, Зағатала, Минкәчевир вә башга Јах-
ләрлә тамашы ола билнрлар. Белә автобус сәфәрләри Јах-
ләрлә тамашы ола билнрлар. Белә ки, арау
едилләр Тбилиси, Јереван, Нальчик, Маһачгалла шәһәр-
ләрини кәзиб гајдылар.

Хәзәрин ајна синәсиндә көзәк, Бақы—Красновоск
—Бақы маршрут илә сәјаһәтә чыхмаг да бақылыларын
чох хошуна кәлир. Белә ки, илдә бу маршрутдан 500 груп
истифадә едир.

Бүтүн булардан башга биз шәһәр үзә екскурсия-
лар да тәшкил едирин. Институт тәләбәлирини, мәктәбли-
ләри Ичәришәһәрин әбидләри илә тамашы едир, Гобустан-
ла, Сураханы атошканына, пајтахтымызын әәннин мугә-
ләринә апарырыг.

Республикамызын пәмбәг рајонларынын әһалиси иш-
ронуң ишиндән хәли рәзәлдир. Көнд тәсрүрүтәи иш-
чиләринин ишинин инсәбән әд олдуғу гыш ајларында иш-
чиләрдин бир групу үчүн «Интурист» мейманханасында иш-
тирәһәт тәшкил едир...

Јај мөсүму сәјаһәт вә туризмин ән гызғын дөвүрдүр.
Бүрөмуз истирәһатини маргалы вә мө'налы кәрипәләр исте-
јиләро һәмишә хидмәт кәстәрмәјә һазырдыр.